

DECIZIE

10 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecătorii – Liliana Catan și Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Angela Corjan în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 26 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Caragea Emilian Andrei, născut la 10.05.1991,
originar și domiciliat în satul Nișcani, raionul Călărași,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond - 08.07.2013 - 26.12.2013;

Instanța de apel - 31.01.2014 - 29.04.2014;

Instanța de recurs -16.06.2014 - 10.09.2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 26 decembrie 2013 Caragea Emilian Andrei a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa 2 (doi) ani închisoare cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, termenul urmînd a fi calculat din data reținerii.

A fost încasat de la Caragea Emilian în folosul lui Roșca Ion prejudiciul cauzat în mărime de 10 000 (zece mii) de lei.

A fost încasat de la Caragea Emilian în folosul lui Harea Maria prejudiciul cauzat în mărime de 1000 (una mie) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că inculpatul Caragea Emilian Andrei la 26 decembrie 2012, aproximativ pe la ora 19.00, aflîndu-se în domiciliul părții vătămate Harea Maria, situat în s. Nișcani, r-nul Călărași, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane și profitînd de faptul că nu este văzut de proprietara Harea Maria, a sustras pe ascuns din geanta ultimei un portmoneu, în care se aflau 1000 lei, în același moment Harea Maria auzind că în odaia unde se afla E. Caragea s-a auzit deschizîndu-se un fermoar s-a întors în odaie și depistînd că-i lipsește portmoneul din geanta, i-a cerut lui E. Caragea să-i întoarcă portmoneul, însă ultimul a părăsit imediat locul infracțiunii, pricinuindu-i astfel părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Ulterior, tot el, la 29 martie 2013, aproximativ la ora 13.00, la fel avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliul părții vătămate Roșca Ilie,

situată în s. Săseni, r-1 Călărași și pe ascuns a sustras bani în sumă totală de 10 000 lei, pricinuindu-i astfel părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

La data de 10 iulie 2013, dosarele penale nr. 1-168/2013, în baza art. 186 alin (2) lit. c) și d) CP al RM, și nr. 1-85/2013, în baza art. 186 alin (2) lit. d) CP al RM, parvenite în instanța de judecată, pe învinuirea lui Caragea Emilian Andrei au fost conexe cu atribuirea numărului unic 1-85/2013.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Tetelea Mihaela în numele inculpatului Caragea Emilian Andrei a depus apel, prin care s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și stabilirea inculpatului Caragea Emilian Andrei în temeiul art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal a unei măsuri de pedeapsă non privative de libertate sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității.

În argumentarea apelului declarat avocata Tetelea Mihaela în interesele inculpatului Caragea Emilian Andrei a invocat că:

- la adoptarea și pronunțarea sentinței de condamnare în privința inculpatului Caragea Emilian, instanța nu în deplină măsură a motivat și a aplicat prevederile art. 75 CP-criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, iar aplicarea unei pedepse reale cu închisoare, doar cu motivarea, că inculpatul se eschivează de la judecată, nu constituie un temei legal și întemeiat pentru aplicarea unei asemenea pedepse.

3.1. Totodată, avocata Tetelea Mihaela în interesele inculpatului Caragea Emilian Andrei a înaintat o cerere de apel suplimentară, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei în ce privește stabilirea pedepsei, cu aplicarea pedepsei alternative non-privative de libertate în formă de amendă, sau în baza art. 90 alin.(1) CP a suspenda condiționat executarea pedepsei aplicată inculpatului.

În motivarea apelului suplimentar a invocat că:

- instanța de fond nu a luat în considerare că Caragea Emilian a manifestat o atitudine de căință față de cele comise, precum și de recunoaștere parțială a vinovăției;

- faptele penale de care a fost acuzat Caragea Emilian nu au fost săvârșite prin pătrundere în casă cu scopul de a sustrage bunuri, dar el a fost chemat de părțile vătămate pentru muncă la negru neoficial, a intrat în ogradă și în casa părților vătămate cu acordul lor, și nu se cunoaște dacă condamnatul Caragea Emilian a fost plătit îndeștulat pentru munca prestată de el, mai mult ca atât, camerele unde au dispărut banii nu se încuiau, aveau acces toți și tineri și bătrâni, însuși partea-vătămată Roșca Ion declară că în gospodărie lucrau la el niște persoane, printre care era și inculpatul;

- în ziua incidentului, la 23 martie 2012, pe episodul cu partea vătămată Roșca Ilie, s. Săseni, r-nul Călărași, chiar din spusele părții vătămate au fost prezenți mai multe persoane în ograda lui care lucrau, printre care și martorul propus de apărare pentru audiere în instanța de apel Boris Veleșcu, s. Săseni, r-nul Călărași, care poate

explica anumite circumstanțe ale cazului, cum ar fi cine a plecat ultimul din ograda părții vătămate Roșca Vasile;

- din depozițiile martorilor indirecti, care nu au fost martori oculari și din declarațiile părților vătămate rezultă, că probe directe în săvârșirea infracțiunii nu sunt, iar acuzarea se bazează doar pe declarațiile părților vătămate, fără a fi confirmate cu alte probe administrate în ansamblu;

- ancheta penală și examinarea cauzei în instanța de fond s-a desfășurat în lipsa inculpatului și fără avocat ales de el, fără a participa la toate acțiunile procesuale cum ar fi confruntarea cu părțile-vătămate și/sau martori, fără a avea posibilitatea de a propune martori din partea apărării, etc.;

- la stabilirea pedepsei inculpatului nu s-a luat în considerație că, mama acestuia este în etate, tatăl său este bolnav și necesită sprijin din partea unicului întreținător care muncește în construcții, și care s-a aflat mereu în apropierea lor, a recunoscut parțial vina, astfel inculpatul întrunește toate condițiile pentru a fi suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, sau să-i fie aplicată o pedeapsă non-privativă de libertate în formă de amendă;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2014 a fost respins apelul avocatului ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. Instanța de apel a reținut că inculpatul Caragea Emilian Andrei în instanța de fond s-a eschivat de la prezentarea în instanță de judecă, drept urmare acesta a fost anunțat în căutare, astfel în conformitate cu prevederile art. 321 (2) și alin. (5) CPP RM instanța de fond a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

La adoptarea soluției instanța de apel a constatat, că probele pe cauza dată au fost analizate și verificate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Prin urmare, Colegiul a reținut, că vinovăția lui Caragea Emilian în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, se confirmă prin declarațiile inculpatului date în cadrul instanței de apel, recunoscând vina parțial; declarațiile părții vătămate Roșca Ion (f. d. 12); declarațiile părții vătămate Harea Maria (f. d. 94); declarațiile martorului Veleşco Boris (f.d. 22, 87); declarațiile martorului Aga Eugen (f. d. 20); declarațiile martorului Culeanu Nicolae (f. d. 14, 86); declarațiile martorului Vasilean Mihail (f. d. 16); declarațiile martorului Surucean Ion (f.d. 93); declarațiile martorului Vasilean Mihail (f. d. 16); declarațiile martorului Railean Nicolae (f. d. 85); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26.12.2012 și planșa cu imagini, unde a fost cercetată casa de locuit a părții vătămate Harea Maria din s. Nișcani, r-1 Călărași (f. d. 6-11 - dosar nr 1-85/2013); procesul-verbal de ridicare de la partea vătămată Harea Maria un portmoneu femeiesc de culoare roșie lucitor, unde se aflau banii, din 09 ianuarie 2013, și planșa fotografică, (f. d. 16-18 - dosar nr 1-85/2013); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.04.2013, unde a fost cercetată gospodăria lui Roșea Ion Ilie din s. Săseni, r-1

Călărași, pat-divan unde în cizma dreaptă de culoare neagră se aflau banii în suma de 10.000 lei în bancnote de 50 lei în două ambalaje (f. d. 7 - dosar nr 1-168/2013); acordul de împăcare (f. d. 135); recipisă precum că Harea Maria a primit de la Caragea Emilian prejudiciul material în mărime de 1000 lei (f.d. 136); cererea de încetare înaintată de Roșca Ion (f. d. 137); recipisă precum că Roșca Ion a primit de la Caragea Emilian prejudiciul material în mărime de 10 000 lei (f. d. 138).

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Caragea Emilian Andrei, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite - că sunt mai puțin grave și de faptul că Caragea Emilian la locul de trai se caracterizează satisfăcător, nu a recunoscut vina, anterior pe asemenea infracțiuni a fost judecat și careva concluzii necesare nu a făcut, savârșind iarăși infracțiuni de sustragerea pe ascuns a bunurilor altor persoane.

Instanța de apel a respins motivele apelantului ca temei nejustificativ de casare a sentinței contestate, considerînd că prima instanță și-a motivat soluția menționată, nu a comis careva omisiuni, erori, a stabilit pedeapsa ținînd seama de toate circumstanțele pricini și a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă echitabilă.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic actele prezentate în instanța de apel: acordul de împăcare (f. d. 135); recipisă precum că Harea Maria a primit de la Caragea Emilian prejudiciul material în mărime de 1000 lei (f. d. 136); cererea de încetare înaintată de Roșca Ion (f. d. 137); recipisă precum că Roșca Ion a primit de la Caragea Emilian prejudiciul material în mărime de 10 000 lei (f. d. 138), din motiv că acordul de împăcare a părților se prezintă în instanța de fond, însă inculpatul în instanța de fond nu s-a prezentat eschivîndu-se cu rea-credință, făcînd trimitere la prevederile Hotărării explicative a Curții Supreme de Justiție nr. 56 cu privire la aplicarea art. art. 109 CP și 276 CPP în cazurile împăcării părților, prin reglementarea în art. 109 CP a momentului pînă cînd poate avea loc împăcarea părților.

5. Împotriva hotărîrilor menționate, avocatul Angela Corjan în numele inculpatului, a declarat recurs ordinar, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4) și 11) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea acestora, pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie încetat procesul penal pe motiv că:

- a intervenit împăcarea părților, iar examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc fără participarea inculpatului, fără a respecta procedura de citare legală și cu încălcarea prevederilor art. 321 CPP;

- inculpatul în cadrul urmăririi penale a fost maltratat de către organele de poliție, la dosar sunt prezente materiale confirmative a plîngerii cet. Caragea Emilian pe faptul că a fost bătut în curtea părții vătămate Harea Măria pentru faptul că nu recunoștea faptul sustragerii a celor 1000 lei pretinse de victimă.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul a invocat în recursul ordinar ca temei pentru recurs pct. 4) și 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, de fapt referindu-se la dezacordul cu aprecierea probelor prezentate în cadrul apelului.

6.1. Conform art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și apel cînd judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, cînd participarea lor era obligatorie potrivit legii.*

În acest sens, Colegiul penal menționează ca fiind neîntemeiat argumentul invocat de recurent, precum că examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc fără participarea inculpatului, fără a respecta procedura de citare legală și cu încălcarea prevederilor art. 321 CPP, deoarece conform materialelor cauzei se confirmă faptul că conform încheierii 24.04.2013, inculpatul a fost anunțat în căutare, cu aplicarea măsurii preventive sub formă de arest pe un termen de 30 de zile, ultimul fiind reținut la 18.06.2013 (f.d.76), reținerea fiind efectuată pentru executarea încheierii din 18.04.2013 pe un alt dosar, în baza căreia inculpatului Caragea Emilian i-a fost înlocuită pedeapsa de 180 ore muncă neremunerată neexecutate pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.192 alin. (1) Cod Penal, pe termen de 78 de zile de închisoare.

Astfel, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată inculpatul Caragea Emilian la cercetarea cauzei date, în ședințele de judecată a instanței de fond la 12.07.2013 și la 01.08.2013 (f. d. 66,77) a fost etapat, fiind arestat pe cauza penală indicată mai sus. Ulterior, fiind executată pedeapsa pe art. 192 alin.(1) Cod Penal, inculpatul a fost eliberat din penitenciar, iar la momentul eliberării examinarea cauzei date, se afla încă pe rol în instanța de fond, fiind stabilită următoarea ședință de judecată la 08.10.2013 (f.d.75,77), la care inculpatul deja nu s-a prezentat, fiind la curent cu data ședinței, fapt confirmat prin prezența acestuia la ședința anterioară din 01.08.2013.

Prin urmare, instanța de fond la 09.10.2013 a expediat repetat pentru executare în adresa IP Călărași, copia încheierii din 24.04.2013 (f.d.79). La 24.10.2013 prin răspunsul de la IP Călărași se confirmă că inculpatul nu se află pe teritoriul localității de baștină, s. Nișcani și că se ascunde intenționat. (f.d.81), de asemenea fiind efectuată și citarea legală a inculpatului (f.d.80,89).

Astfel, Colegiul consideră concluzia instanței de apel justificată referitor la faptul că inculpatul Caragea Emilian Andrei în instanța de fond s-a eschivat de la prezentarea în instanță de judecă, drept urmare acesta a fost anunțat în căutare, astfel

în conformitate cu prevederile art. 321 (2) și alin. (5) CPP RM instanța de fond a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

6.2. Nu și-a găsit confirmare nici temeiul invocat de recurent în recurs referitor la prevederile art.427 alin. (1) pct. 11) - *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și apel când persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penal....,ori a intervenit împăcarea părților înc cazul prevăzut de lege.*

La acest capitol, Colegiul de asemenea va fi solidar cu poziția instanței de apel referitor la inadmisibilitatea cererii de încetare a procesului penal în privința inculpatului pe motivul împăcării părților, deoarece, corect instanța de apel a invocat că, acordul de împăcare a părților se prezintă în instanța de fond, însă inculpatul în instanța de fond nu s-a prezentat, eschivându-se cu rea-credință de a se prezenta în instanța de judecată.

Or, conform practicii juridice, prin reglementarea în art.109 Cod penal a momentului pînă cînd poate avea loc împăcarea părților, legiuitorul a avut în vedere ca moment final, atunci cînd cauza se judecă de către instanța de fond, cînd completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective. Acest înțeles al legii rezultă din construcția și plasamentul procedurilor ce le parcurge cauza penală pusă pe rol. Conform Codului de procedură penală Titlului II, intitulat “JUDECATA”, cuprinde capitolele I-VI. Dintre acestea, Capitolul III reglementează judecarea cauzei penale în prima instanță, procedură, care este descrisă în amănunte în patru secțiuni. Secțiunea a 4-a este dedicată anume unei faze speciale a procedurii de judecare-“*Deliberarea și adoptarea sentinței*”.

Prin urmare, pînă la acest moment părțile se pot împăca în cazul infracțiunilor prevăzute de alin.(1) art.109 CP, cu excepția celorla prevăzute de alin.(1) art. 276 CPP.

În opinia Colegiului, nu sunt aplicabile în prezenta cauză reglementările prevăzute la art. 276 Cod de procedură penală, ce stipulează „*urmărirea penală se pornește numai în baza plîngerii prealabile a victimei în cazul infracțiunilor prevăzute în articolele: 152 alin.(1), 153, 155, 157, 161, 173, 177, 179 alin.(1) și (2), 193, 194, 197 alin.(1), 198 alin.(1), 200, 202, 203, 204 alin.(1), 2461, 274 din Codul penal, precum și al furtului avutului proprietarului săvîrșit de minor, de soț, rude, în paguba tutorelui, ori de persoana care locuiește împreună cu victima sau este găzduită de aceasta. La împăcarea părții vătămate cu bănuitul, învinuitul, inculpatul în cazurile menționate în prezentul alineat, urmărirea penală încetează.*”, deoarece art. 186 Cod Penal care i s-a încredințat inculpatului Caragea Emilian, nu cade sub incidența prevederilor art. 276 Cod de procedură penală. Iar imposibilitatea de-a admite împăcarea părților la următoarele căi a procesului penal, cai ordinare de atac – Apelul și Recursul, rezultă din prevederile art.230 CPP, care stipulează în alin. (2) că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit

termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Fazele următoare a judecării cauzei sunt căi de verificare a temeiniciei și legalității hotărîrii judecătorești, inclusiv și în partea aplicării procedurii împăcării părților, potrivit legii materiale și procesual penale.

Împăcarea este o problemă de drept, deci ține de legalitatea sentinței instanței de fond, astfel că eroarea comisă, poate, la caz, fi examinată în ordinea căii de atac – apelul. Într-o eventuală situație, cînd nici instanța de apel nu a soluționat în mod legal această eroare de drept, comisă de instanța de fond, numai atunci soluțiile, precum a instanței de fond așa și a instanței de apel, cad sub incidența prevederii art.427 alin.(1) pct.11) CPP.

6.3. Colegiul va respinge și argumentul recurentului referitor la faptul că inculpatul în cadrul urmăririi penale a fost maltratat de către organele de poliție, mai mult decît atît la dosar sunt prezente materiale confirmative de existența plîngerii cet.Caragea Emilian pe faptul că a fost bătut în curtea părții vătămate Harea Maria pentru faptul că nu recunoștea faptul sustragerii a celor 1000 lei pretinse de victimă, din considerente că temeiurile menționate pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel, ceea ce nu s-a invocat, or, conform materialelor dosarului o careva plîngere din partea inculpatului referitor la maltratarea sa de către organele de poliție nu este.

În baza considerentelor expuse mai sus, Colegiul penal apreciază ca fiind corecte concluziile instanței de fond și de apel, deoarece corespund circumstanțelor de fapt ale cauzei, temeiurile invocate de recurenți și anume art. 427 alin. (1) pct. 4) și 11) Cod de procedură penală nu persistă în cauză, iar hotărîrea atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Angela Corjan în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 26 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui Caragea Emilian Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 01 octombrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Vladimir Timofti